

1924), v němž se postavil na stanovisko, že pro moderní smlouvy obchodní je nutno dbáti rázu smluv doby jak moderní, tak i staré, z níž přejímáme, zvláště jestli »znění jejich v nejednom směru přičí se našemu právnímu řádu«. A právě toto pozměněné nazírání na stát hraje ve stylisaci smluv roli velmi důležitou. Jde tu především vskutku o pluralis majestaticus a nelze jej popřít odkazem na neznalost vývoje ratifikačních formulí a že ho užívají některé republiky, když na př. Spojené Státy severoamerické píší singulárně. Trochu nejasně působí, proč zaujala Zahranič. Polit. odmítavé stanovisko ke kladnému stanovisku našemu a nenalezla odporu k stanovisku prof. Spiegla, zcela negativnímu. Pokud jde dále o invokační formuli »Jménem rep. čs.« obhajuje ji Zahr. Pol. poukazem, že nastoupila na místo dřívější sakrální formule (na př. In nomine individuae Trinitatis) a že jí z nových států užívá také Polsko. U nás je něco podobného vyloučeno, při tom není možno souhlasit s výkladem o obmezené moci našeho presidenta, tak jako nikdy nepřipustí se srovnání mezi úřadem jeho a soudcovským, když onoho pověřuje přímo ústava, a tohoto jeho dekret.

Nejdůležitější otázkou je nesporně formule »všem, kteří tento list čísti nebo čtouce slyšeti budou«. Pokud jde o participium absolutivum (čtouce), lze jeho oprávněnost ponechat na vrub filologů, ač obvykle nesmíme si něco podobného dovolit, nechceme-li se prohřešit proti gramatickým pravidlům nynější češtiny. Odůvodnění, že vskutku formule tato byla vyhrazena smlouvám soukromoprávním, nelze žel vtěsnati do vymezené této odpovědi. Prozatím budiž poznamenáno, že nelze obecně pokládati každou smlouvu za veřejnou proto, že ji sjednal panovník a také není možno tudíž takorůzka transplantovati staré formule do našich poměrů, právních názorů zcela od středověku a počátku novověku odlišných. Zde ovšem zbývá pro právního diplomatika půda úplně nezpracovaná. Pokud jde o salutační formuli, musíme si přiznati, že je »... pozdravení« formule vlastně církevní, odkudž přešla do vyhlásek universitních.

Tolik k článku Zahraniční Politiky. Bude radno také s hlediska juristickohistorického zkontrolovati vývody Bittnerovy, jichž Zahr. Pol. užila měrou hojnou a k věci vrátiti se ještě jednou se stanoviska jiného ve spojitosti s komplexem otázek souřadných.

Dr. František Čáda.

**Čeho není třeba.** Patrně toho, aby průměrný občan věděl něco o základních pojmech právních. Tak soudí patrně Svaz Osvětový, neboť na programu jeho kursů v Praze najdeme přednášky na př. o problémech filosofických, o vědách přírodních, naukách obchodních, dějepisu a j., ale o právu — nic. Za to však neschází speciální kurs filosofické propedeutiky pro obchodní akademiky, jen aby se jim ulehčil přístup na právnickou fakultu.

J. B.

**Praxe imunitních výborů** byla předmětem ostré kritiky prof. Weyra v L. N. dne 18. září t. r., jenž jim vytýká, že si osobují rozhodovati otázku trestnosti činů poslanců a praejudikují tak rozhodnutí soudů.\*) Tím by se tu vytvořil vlastně zvláštní tribunál pro poslance, což odporuje i ústavě. »Naše Doba« v I. č. tuto kritiku schvaluje a uvádí věc jako nový doklad pro názor, že se u nás tvoří u členů N. S. třída optimátů. Výtky jsou oprávněné, neboť u nás se opravdu zapomíná, že účelem immunity bylo chrániti poslance před persekucí se strany vlády a zbytečným šikanováním, jež by znemožnilo výkon mandátu, a nikoliv snad vynětí jich z pravomoci soudů.

J. B.

**Seminář trestního práva prof. dra A. Miloty.** Nedostatky univ. Komenského a hlavně právnické fakulty, které byly již na několika místech mnohokrát oplakávány, zapříčinily, že řádné debaty, přes velká úsilí ředitele semináře, nebylo možno značně dlouho pravidelně odbý-

\*) O téže věci psali jsme v našem časopise v říjnovém čísle 1923. (Ročník V., str. 22.)